

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Wykaz skrótów	11

I. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1. Co to jest onomastyka?	12
2. Stan badań onomastycznych w Polsce na tle ogólnym	19
3. Onomastyka a nauki pokrewne	26
4. Nazwy polskie na eksport	54
5. Humoreski nazewnicze	56
6. O metodologii onomastycznej	61
7. Zagadki i pułapki nazewnicze	65
8. Nazwy rodzą się, rozwijają i giną	70
9. Metaforyka, metonimia i animizacja w nazewnictwie	73
10. Oryginalne i wstydlive	77
11. Nowotwory czy nowopotwory nazewnicze?	79
12. Zagadnienia poprawnościowe	83
13. Fort mit der polnischen Fassade!	87
14. <i>Burocha, Krasula, Milady</i> i inne nazwy nieosobowe własne	92

II. O NAZWACH OSOBOWYCH

1. Kto jest kim?	97
2. Mit, legenda i rzeczywistość	101
3. Dziedzictwo prasłowiańskie i praindoeuropejskie	105
4. <i>Jaś, Jasz, Jasiiek, Jasiuła, Jasiura</i> itp.	108
5. Typowe nazwiska polskie	113
6. Po ojcu (wyjątkowo po matce)	118
7. Skąd pochodzisz?	124
8. Atlas imion i nazwisk	130
9. Jak niemiecki <i>Wirsing</i> stał się polskim <i>Wierzyńkiem</i> ?	137

10. Jak polski <i>Kowal</i> stał się <i>Schmidtem</i> lub <i>Fabrem</i> a <i>Wilk</i> – <i>Wolfem</i> lub <i>Lupusem</i> ?	142
11. Tabu nazewnicze, czyli „nie wywołuj wilka z lasu”	146
12. Zwierciadło ludzkiej duszy	149
13. Stylistyka nazewnictwa	154
14. Olimp polski na tle ogólnosłowiańskim	158
15. Skąd pochodzą poniższe imiona i nazwiska? (Kalendarz etymologiczny wybranych imion i nazwisk)	161
16. Charakterystyczne nazwiska od imion chrzestnych	181

III. O NAZWACH GEOGRAFICZNYCH

1. Uwagi wstępne	183
2. Klasyfikacja nazw geograficznych	188
3. Atlas toponimiczny	192
4. O nazwach topograficznych	197
5. O nazwach dzierżawczych	199
6. O nazwach patronimicznych	205
7. O nazwach służebnych	208
8. O nazwach kulturowych, etnicznych, prestiżowych i rodowych	210
9. Jak dawnym grodem lub osadą w świetle nazewnictwa są... (Pierwszy w polskiej literaturze geograficznej większy zbiór zetymologizowanych nazw miejscowości)	217
10. O nazwach rzek i jezior	234

IV. O ETNONIMACH I CHORONIMACH

1. Uwagi wstępne	237
2. Czy <i>Słowianie</i> lub <i>Ślawianie</i> mieli coś wspólnego ze słowem lub sławą?	240
3. O <i>Wenedach</i> i innych ewentualnych ludach słowiańskich	244
4. <i>Polanie</i> – <i>Polak</i> – <i>Polska</i> (też <i>Wielkopolska</i> i <i>Małopolska</i>)	246
5. O nazwach części świata, krajów i mórz	247
6. Jakie jest pochodzenie polskich i słowiańskich etnonimów?	253

Wskazówki bibliograficzne	258
Spis ilustracji i map	259
Indeks objaśnionych nazw własnych	260